

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

H/17245. számú

országgyűlési határozati javaslat

Érd város megyei jogú várossá nyilvánításáról

**Előadó: Dr. Lamperth Mónika
belügyminiszter**

Budapest, 2005. augusztus

Az Országgyűlés

...../2005. (.....) OGY

h a t á r o z a t a

Érd város megyei jogú várossá nyilvánításáról

1. Az Országgyűlés a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 61. §-ának (1) bekezdése alapján Érd Város Önkormányzata képviselő-testületének kérelmére Érd várost megyei jogú várossá nyilvánítja.
2. Ez a határozat a közzétételét követő önkormányzati általános választás napján lép hatályba.

INDOKOLÁS

Érd város megyei jogú várossá nyilvánításáról szóló országgyűlési határozati javaslatához

Érd Város Önkormányzatának képviselő-testülete kezdeményezte Érd város megyei jogú várossá nyilvánítását.

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 61. § (1) bekezdése értelmében az Országgyűlés az ötvenezernél nagyobb lakosságszámú várost megyei jogú várossá nyilváníthatja. A megyei jogú városok gyakorolják mindazon feladat- és hatásköröket, melyeket az Ötv. a települési önkormányzatok számára megállapít, ezen felül – területükön – ellátják a megyei önkormányzatok feladat- és hatásköreit is.

Érd Város Önkormányzatának képviselő-testülete a 2001. évben kezdeményezte először a megyei jogú várossá nyilvánítást. A kezdeményezés ekkor nem kapta meg a kormányzati támogatást. A képviselő-testület a 2003. évben megismételte a kezdeményezést, valamint 40/2005. (II. 24.) ÖK számú határozatában ismételten megerősítette szándékát a megyei jogú városi cím elnyerésére, vállalta azon feladatok ellátását, amelyeket a törvény kötelezően előír a megyei jogú városok számára. Együttműködést kezdeményezett a Pest Megyei Önkormányzattal a levéltári szolgáltatás, a történeti iratok gyűjtése, őrzése, tudományos feldolgozása, az alapellátást meghaladó egészségügyi szakellátás, kórház-rendelőintézet működtetése terén. Az együttműködés keretében látnák el az egészségügyi intézményekben tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek oktatását, a többi tanulóval együtt nem foglalkoztatható fogyatékos gyermekek oktatását, nevelését, gondozását, a katasztrófa megelőzés és elhárítás önkormányzati feladatait, továbbá az ár- és belvízvédelmet, ennek keretében különösen a város víz- és belvízvédelmi létesítményei fenntartását, fejlesztését.

Pest Megye Önkormányzatának Közgyűlése a kezdeményezést a 2001. és a 2003. évben is megtárgyalta, azt mindkét esetben közgyűlési határozatában támogatta. A megyei önkormányzat és Érd Város Önkormányzata a megyei (térsgégi) feladatok társulásban történő ellátásával előzetesen egyetértett. Pest megye Közgyűlésének 2003. évi határozata jelenleg is hatályban van, a megyei önkormányzat a kezdeményezést továbbra is támogatja, melyről a Megyei Közgyűlés elnöke 2005 júniusában írásban biztosította Érd Város Önkormányzatát.

Érd megyei jogú várossá nyilvánításának kezdeményezésével egyetértett az Érdi Német-, Szerb-, Cigány-, Horvát-, Lengyel Kisebbségi Önkormányzat is.

A Belügyminisztérium a 2003. áprilisában előterjesztett kezdeményezést áttanulmányozta és a kezdeményezést még jobban alátámasztó szakmai háttéranyag kiegészítésére és a hiányosságok pótlására hívta fel Érd Város Önkormányzatának képviselő-testületét.

Érd Város Önkormányzatának képviselő-testülete ütemtervet fogadott el a 2005. év őszéig, 2006. év végéig, illetve hosszabb távon megvalósuló fejlesztésekről, kiemelve azokat a fejlesztéseket és beruházásokat, amelyek alátámasztják a város megyei jogú várossá nyilvánítására irányuló kezdeményezést.

Érd városban az elmúlt időszakban számos területen jelentős fejlődés történt.

A város lakóinak száma a 2005. január 1-jei adatok szerint 60.125 fő, tehát jelentősen meghaladja a törvényben előírt lakosságszámot. Érd jelenleg – a fővárost nem számolva – az ország tizenhatodik legnagyobb városa. Lakossága évente átlagban 1200 fővel növekszik. A lakosság korösszetétele kedvező, a 60 éven aluliak aránya 82 %. A város az utóbbi években az értelmiség letelepedését vonzza, így magas a középfokú (43, 2 %) és felsőfokú (14,1 %) végzettségűek aránya. A város a budapesti agglomeráció legnagyobb települése, területe 61 km².

Az ország megyei jogú városai általában fejlett gazdasággal rendelkeznek. Érd gazdasági potenciálja az utóbbi két évben jelentős mértékben megerősödött. A helyi gazdaság további fejlesztésének egyedülálló lehetőségét kínálja az M6-os autópálya megépülése, mely négy lejáróval csatlakozik a városhoz. Az autópálya mentén megvalósuló gazdasági-kereskedelmi központ önkormányzati projekt a Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési Tanács döntése alapján a Projekt Előkészítő Alap 2. keretében kerül kidolgozásra.

Érd városközpontja látványos átalakuláson megy át. Az autóbusz pályaudvar vasútállomás mellé helyezését, valamint a parkoló megépítését követően rövidesen példaértékű közlekedési-átszállási csomópont létesül a város központjában. A közlekedést érintő fejlesztésekkel egy időben kereskedelmi beruházások is folynak. A városközpontban befejezéshez közeledik a Stop Shop bevásárló udvar kialakítása, illetve több áruház felújítása. Egyes városközponti művelődési-kulturális funkciókat ellátó épületeket is rekonstruálnak. Ugyancsak a központban épül fel hamarosan a városi rendőrkapitányság új épülete is.

Érd város több körzeti közigazgatási és rendészeti szolgáltatást biztosít a városkörnyék számára is az okmányiroda, a rendőrkapitányság, Érd Város Hivatásos Önkormányzati Tűzoltó Parancsnoksága, a térségi munkaügyi központ útján. A város és városkörnyék egészségügyi lakossági ellátását a szakorvosi rendelő és a mentőállomás szolgálja. Szociális ellátás terén Érd rehabilitációs központ.

Érd intézményrendszerének fejlesztése kapcsán is jelentős eredményeket értek el. Tovább gyarapodott a város olyan intézményekkel, amelyek már nemcsak városi, hanem megyei funkciókat is ellátnak. Érden működik az ÁNTSZ Budakörnyéki Intézete, a Pest Megyei Állategészségügyi és Élelmiszer Ellenőrző Állomás Kerületi Hivatala, a Budakörnyéki Körzeti Földhivatal, az APEH Pest Megyei Igazgatóságának Érdi Kirendeltsége.

A felsőfokú képzés megindulásával Érd eléri a megyei jogú városok színvonalát. A Gábor Dénes Főiskolával a város megállapodást kötött felsőfokú szakképzésre. A gyöngyösi Károly Róbert Főiskola – a pótjelentkezés függvényében – 2005. év őszén Érden idegenforgalmi szakmenedzser képzést indít.

2005. őszén átadásra kerül a céltámogatásból felújított és kibővített Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola.

Érd városban szakképző iskola, gimnázium, nevelési tanácsadó működik. A két középfokú oktatási intézmény tanuló létszámának több mint felét a vonzáskörzetbe tartozó településekről bejáró fiatalok adják. A gimnáziumban a hagyományos négyéves képzés mellett nyolc osztályos oktatási forma is működik. Az épület kollégiumi szárnyal is rendelkezik, mely kielégíti az igényeket. A középfokú oktatási intézményekben a nemzetiségi nyelvek közül a német nyelvet oktatják. A levéltári szolgáltatásokhoz, a kórházi ellátáshoz az önkormányzat a Pest Megyei Önkormányzat segítségét, együttműködését kérte.

A városi intézmények – a többi városhoz hasonlóan – ellátnak városkörnyéki feladatokat is. A városi zeneiskola Érd művészetoktatási intézményeként nemcsak a város, hanem a környező településeken élők számára is biztosítja a zenetanulás lehetőségét. Az Érd Városi Nevelési Tanácsadó területi alapellátó intézmény, szolgáltatásait Érd mellett Diósd, Sósút és Pusztazámor települések számára is biztosítja. A közművelődés területén középfokú ellátási funkciót tölt be a közel négyszáz férőhelyes Szepes Gyula Művelődési Központ. A központ révén Érd, mint a Pest megyei közművelődési szakmai kistérség egyik központja ellátja Diósd, Pusztazámor, Sósút, Százhalombatta, Tárnok, Törökbálint kulturális-közművelődési igényeit is. A művelődési központ befogadó színházként is működik. Ugyancsak térségi szolgáltatásokat nyújt a felnőtt- és gyermekkönyvtárral, valamint zenei részleggel rendelkező Csuka Zoltán Városi Könyvtár is.

A környező településekre is kiható funkciót tölt be továbbá a művelődési központ, a városi könyvtár és a Magyar Földrajzi Múzeum Érden található állandó kiállítása, amely múzeum gyakran nemzetközi tudományos rendezvények és szabadtéri játékok, hangversenyek helyszíne. A város szimfonikus zenekarral nem rendelkezik, de az Érdi Bach Zenekar hazai és nemzetközi elismertségnek örvend, a város és vonzáskörzete komolyzenei

életének meghatározó tényezője, a „Nyári Zenélő Udvar” rendezvények nyitó hangversenyének állandó szereplője.

Érd város sportélete színes, változatos. A város és vonzáskörzete sportéletében jelentős változást fog eredményezni az a 2006. évben befejeződő beruházás, melynek keretében tanmedencével, valamint úszómedencével ellátott többfunkciós sport- és rendezvénycsarnok létesül.

Érden a Gellért fürdőével azonos minőségű gyógyvíz fakad. Erre a termál vízforrásra települt a városi gyógyfürdő és szálloda, amely iránt jelentős a hazai és külföldi érdeklődés, igény.

A városi illetékbevételek alakulásáról a 2001. évben készültek számítások. Az akkori adatok szerint az Érden beszedett illetékekből várható megyei többletbevételek nagyságrendje mintegy 125 millió forintot ért el. A megyei illetékbevételek az utóbbi négy évben mintegy megduplázódtak, 250-300 millió forint között prognosztizálhatók. Ez a nagyságrend a megyei önkormányzat számára az illetékbevételek kiesése szempontjából nem okoz fennakadást.

Érd város fejlettségét tekintve a közműhálózat egy része alacsony színvonalú. A csatornahálózat csak 24 %-ban kiépített, a bekötöttség 23 %-os. A szilárd burkolatú utak aránya 31 %. Érd közműhálózatában a csatornafejlesztésre a Dél-Budai Regionális Szennyvíztisztító létesítésére irányuló nagyprojekt keretében nyílik lehetőség. A szilárd burkolatú belterületi utak megépítése a csatornahálózat kiépítésével összhangban történik. A városban a távhőszolgáltatás mintegy 1500 lakásra és az önkormányzati intézmények egy részére terjed ki.

Érd térségközponti szerepét nemcsak a fejlesztések növelik, hanem földrajzi elhelyezkedése is, ugyanis a város vonzáskörzetéhez tartozó települések több mint százezer főnyi lakossága Érden keresztül kapcsolódik az országos főközlekedési hálózathoz.

A városban megteremtették a Köz-Hálózathoz való hozzáférést, és az e-Magyarország ponton keresztül nyilvános lehetőség nyílik minden érdi lakos számára a legfontosabb, interneten keresztül elérhető információk megszerzésére.

Érd Város Önkormányzatának képviselő-testülete 41/2005. (II. 24.) ÖK számú határozatával döntött a Budaörsi Statisztikai Kistérségi Többcélú Társuláshoz történő csatlakozás tárgyában.

Fentieket összegezve megállapítható, hogy Érd Város Önkormányzatának képviselő-testülete a 2003. évtől dinamikusan fejleszti a várost. A tervek megvalósítását, időarányos teljesítését a beruházások jelenlegi állapota, a

kivitelezések előrehaladása tükrözi. Érd megyei jogú várossá nyilvánítását a fővároshoz való viszonylagos közelsége ellenére – térségszerveződési szempontból – számos tényező támasztja alá.

A város egy közel százezer fős településcsoport (Százhalombatta-Diósd-Tárnok-Sóskút-Pusztazámor) természetes központja. Lakosság száma a vonzáskörzetéhez tartozó településekkel együtt folyamatosan növekszik. Pest megyén kívül valamennyi megyében találunk megyei jogú várost. Pest megye esetében Érd városa alkalmas arra, hogy e szerepet betöltse. A várost földrajzi, történelmi, gazdasági sajátosságai, jellemzői egyaránt predesztinálják a térségközponti szerepre. A megyei jogú városi cím elnyerése révén, a város megindult dinamikus fejlődését kiemelt jogok biztosíthatják, s ennek eredményeképpen Érdből arányosan fejlődő és a lakosság igényeit kielégítő megyei jogú város válhat.

Mindezeket figyelembe véve Érd Város Önkormányzata képviselő-testületének megyei jogú várossá nyilvánítási kezdeményezése elfogadásra javasolható.